

30 de juny del 2008

Comptes de la protecció social a Catalunya. Any 2001-2005

La despesa en protecció social representa el 17,7% del PIB català

La protecció social creix un 37,2% en cinc anys

Les prestacions cobertes pels sistemes de protecció social van significar el 2005 una despesa corrent de 30.071 milions d'euros, equivalent al 17,7% del producte interior brut català.

Aquesta estadística que produeix l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) per als anys 2001 al 2005, s'elabora sota les directrius del Sistema europeu d'estadístiques de protecció social (Seepros) que lidera Eurostat amb l'objectiu d'obtenir xifres comparables dels heterogenis sistemes de protecció social que actuen en els diferents països europeus.

En aquest període, la despesa en protecció social de Catalunya ha crescut un 37,2%. La comparació amb les xifres agregades de la Unió Europea i amb les dels països membres mostra que, malgrat la favorable evolució dels darrers anys, encara persisteixen diferències substancials. L'any 2005 la Unió dedicava el 27,4% del PIB a protecció social, més de 6 punts per sobre de la xifra espanyola i més de 9 de la catalana. Dels països de la UE-15 només Irlanda presenta un percentatge inferior al d'Espanya.

La despesa per habitant en protecció social a Catalunya és de 4.383 euros l'any 2005, xifra lleugerament superior a la del conjunt d'Espanya, que es va situar en 4.362 euros. Això no obstant i donats els nivells més elevats de producte en el cas català, la proporció respecte al PIB queda per sota de la corresponent xifra estatal.

El 40% de la protecció social es destina a la gent gran

El 40% de les prestacions de protecció social es destinen a la funció vellesa, que inclou les pensions de jubilació. La següent funció en importància és la corresponent a malaltia i assistència sanitària, que rep el 32% dels recursos. La segueixen altres prestacions com les d'atur que representen un 11,2% del total, les d'invalidesa amb un 7,5% i les de família amb un 4,6%.

Cal destacar que en el conjunt de la Unió Europea aquests percentatges són semblants en totes les funcions excepte en atur, que hi destinen el 6,1% i a família el 8%.

De l'anàlisi de cadascuna de les funcions en el període 2001-2005 se'n desprèn que les prestacions per a la vellesa han augmentat un 31% i les de malaltia ho han fet un 49%, atribuïble fonamentalment a

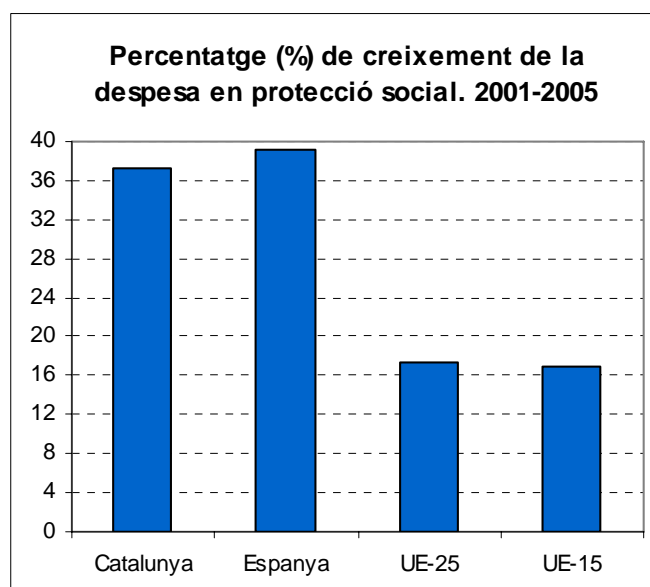
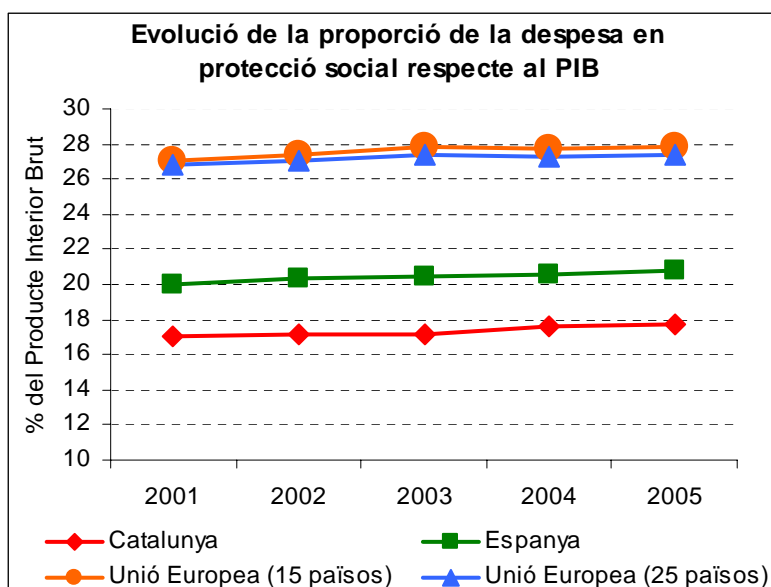
l'increment en la despesa sanitària. Les que presenten un creixement especialment significatiu, tot i les seves modestes quotes absolutes, són la funció família/fills i la d'exclusió social, que augmenten un 70% i un 78% respectivament. En ambdós casos aquest creixement es correspon amb l'aparició de noves prestacions, la major part de les quals de caràcter autonòmic.

Les cotitzacions socials cobreixen el 72% dels costos de la protecció social

El 72% dels recursos requerits per la protecció social catalana l'any 2005 han estat aportats per les cotitzacions socials dels agents socials catalans. Aquesta proporció contrasta amb el 65% en el cas d'Espanya i amb el 59% d'Europa. En conseqüència, les aportacions de les administracions públiques per cobrir les necessitats de finançament són proporcionalment menors a Catalunya, i hi ha un superàvit en els principals sistemes de protecció social.

Així, la despesa en protecció social a Catalunya va representar el 15,9% de la del conjunt de l'Estat, mentre que les cotitzacions socials recaptades a Catalunya significaven el 17,8% del total ingressat a Espanya. Així, l'Estat aportava 9.391 milions al sistema espanyol i, en canvi, Catalunya no es beneficiava d'aquest finançament, sinó que el superàvit català ajudava a finançar la protecció en altres comunitats autònomes.

Això és així fonamentalment perquè els règims de la Seguretat Social majoritaris a Catalunya (general, autònoms i accidents de treball) són els excedentaris, mentre que els deficitaris (agrari, carbó, l'antic SOVI i els no contributius) tenen una presència molt més significativa a altres comunitats espanyoles.

Ingressos i despeses corrents de protecció social per les principals categories de classificació. Catalunya. 2001-2005

	<i>Milers d'euros</i>				
	2001	2002	2003	2004	2005
Total ingressos	23.563.190	25.217.105	27.471.860	29.804.651	32.378.706
cotitzacions socials	18.235.946	19.318.306	20.499.271	21.615.438	23.206.279
cotitzacions dels ocupadors	13.743.652	14.485.636	15.320.302	16.149.233	17.273.134
cotitzacions de les persones protegides	4.099.780	4.359.234	4.652.658	4.896.290	5.315.904
cotitzacions reassignades	392.515	473.436	526.311	569.915	617.240
aportacions de les administracions públiques	4.906.000	5.453.203	6.168.981	7.582.733	8.576.556
Administració central	3.755.997	-828.500	-774.173	-521.314	-549.168
Administració autonòmica	892.196	6.007.143	6.626.959	7.803.065	8.861.446
Administració local	257.807	274.560	316.195	300.982	264.277
altres ingressos	421.243	445.596	803.608	606.480	595.872
Total despeses	21.910.949	23.492.171	25.299.050	27.902.083	30.071.141
prestacions de protecció social	21.431.908	23.006.150	24.781.737	27.454.762	29.605.523
despeses d'administració	391.455	402.345	428.728	416.492	444.608
altres despeses	87.586	83.675	88.585	30.829	21.010

Font: Institut d'Estadística de Catalunya.

Despeses en prestacions de protecció social per funcions. Catalunya. 2001-2005

	<i>Milers d'euros</i>				
	2001	2002	2003	2004	2005
Total despesa en prestacions de protecció social	21.431.908	23.006.150	24.781.737	27.454.762	29.605.523
Malaltia / Assistència sanitària	6.344.452	6.745.641	7.343.149	8.623.296	9.442.452
Invalidesa	1.709.818	1.814.294	1.961.419	2.120.098	2.225.152
Vellesa	8.964.317	9.549.104	10.167.918	10.901.623	11.715.556
Supervivència	753.664	792.853	878.282	971.383	1.020.058
Família / Fills	803.639	924.260	1.147.977	1.225.764	1.368.316
Atur	2.603.062	2.824.516	2.920.476	3.183.394	3.318.742
Habitatge	51.739	121.092	116.007	138.939	156.127
Exclusió social	201.216	234.389	246.509	290.266	359.120

Font: Institut d'Estadística de Catalunya.

Comparació territorial de les despeses de protecció social. 2005

Despeses en prestacions segons funcions Proporció sobre el total de despeses

	Percentatge							
	vellesa	malaltia/ assistència sanitària	atur	invalidesa	supervivència	família	habitatge	exclusió social
Catalunya	39,6	31,9	11,2	7,5	3,4	4,6	0,5	1,2
Espanya	38,7	31,6	12,4	7,3	2,7	5,6	0,8	0,9
Alemanya	42,2	27,3	7,3	7,7	1,3	11,2	2,2	0,7
França	37,4	29,8	7,5	5,9	6,6	8,5	2,7	1,6
Itàlia	50,8	26,7	2,0	5,9	9,9	4,4	0,1	0,2
Suècia	38,3	24,3	6,2	15,4	2,2	9,8	1,8	2,0
Regne Unit	41,7	30,9	2,6	9,0	3,3	6,3	5,6	0,7
UE (25 països)	41,4	28,6	6,1	7,9	4,5	8,0	2,3	1,2
UE (15 països)	41,2	28,6	6,2	7,9	4,5	8,0	2,3	1,2
Euro zona (13 països)	41,3	28,6	6,9	7,1	5,0	8,2	1,6	1,2

Font: Eurostat i Institut d'Estadística de Catalunya.

Comptes de protecció social. 2005.

Ingressos i despeses corrents.

Milions d'euros

	Catalunya		Espanya		%
	import	%	import	%	
Total ingressos	32 378,71	100,0	202 015,33	100,0	16,0
cotitzacions socials	23 206,28	71,7	130 328,25	64,5	17,8
dels ocupadors	17 273,13	53,3	98 848,65	48,9	17,5
de les persones protegides	5 315,90	16,4	28 237,07	14,0	18,8
reassignades	617,24	1,9	3 242,53	1,6	19,0
aportacions de les administracions					
públiques	8 576,56	26,5	67 371,76	33,3	12,7
Administració central ⁽¹⁾	- 549,17	-1,7	9 391,43	4,6	-5,8
Administració autonòmica ⁽²⁾	8 861,45	27,4	57 980,33	28,7	15,7
Administració local	264,28	0,8	-	-	-
altres ingressos	595,87	1,8	4 315,32	2,1	13,8
Total despeses	30 071,14	100,0	189 311,81	100,0	15,9
prestacions de protecció social	29 605,52	98,5	184 860,06	97,6	16,0
despeses d'administració	444,61	1,5	4 092,30	2,2	10,9
altres despeses	21,01	0,1	359,45	0,2	5,8

Font: Institut d'Estadística de Catalunya.

(1) A partir dels canvis en el sistema de finançament autonòmic de l'any 2002, el superàvit a Catalunya del conjunt dels sistemes estatals de protecció social queda explicat pel fet que l'aportació total de l'Estat esdevé negativa.

(2) En els comptes per al conjunt de l'Estat, les aportacions de l'Administració local inclouen les de l'Administració autonòmica.